

Miljøministeriet
Bæredygtigt Miljø og Produktion

Dato 14-03-2024
Sagsnr: S2020-36464

MORSØ KOMMUNE
Teknik og Miljø

Hans-Jakob Sørensen
9970 7170
has@morsoe.dk

Jernbanevej 7
7900 Nykøbing Mors
Telefon 9970 7000
kommunen@morsoe.dk
mors.dk

Hørings svar fra Morsø Kommune - J.nr. 2023-11400

Morsø Kommune har gennemgået udkastet til ændring af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, og har hæftet sig ved at der mangler en præcisering i bekendtgørelsen.

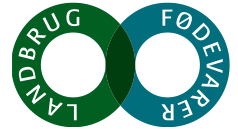
I høringsbrevet beskrives, at der ved opmåling af afstand mellem de beskrevne indretninger på hvert af de berørte husdyrbrug, skal måles på den korteste afstand. Dette forhold er ikke nedfældet i selve bekendtgørelsen. Tilføjes der ikke en klar tilkendegivelse om hvordan opmålingen skal foretages, vil det skabe basis for at tro, at opmålingen skal laves på samme grundlag som, for eksempel, kumulation på lugt og ammoniak, altså fra centrum af en indretning.

Dertil kommer, at der i § 41, stk. 2 er lagt op til at lugtneutrale indretninger skal indgå i beregningen af en lugtgeneafstand, uden at det er nærmere forklaret med hvilket lugtbidrag fra, for eksempel, en ensilageplads. Også her savner vi en præcisering.

Endelig hæfter vi os ved, at der i bekendtgørelsens § 10, stk. 1 tages ordet "atypisk" i brug. Vi anvender i dag proportionalitetsbegrebet ved vurdering af BAT (bekendtgørelsens nuværende § 25), og vil opfordre til at en lignende sprogbrug anvendes omkring § 10, hvis det er muligt.

Venlig hilsen

Hans-Jakob Sørensen
Sagsbehandler

Miljøministeriet
Departementet
Miljø
mim@mim.dk
cc: akahe@mim.dk

Landbrug & Fødevarer

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Høringssvar fra Landbrug & Fødevarer vedr. ændring af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (J.nr. 2023 - 11400)

Som opfølgning på ændring af husdyrbrugloven og reglerne om samlet godkendelse har Miljøministeriet den 23. februar 2024 sendt udkast til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen i høring. Ændringerne omfatter § 10 vedrørende dispensationsmuligheder for om husdyrbrug skal vurderes samlet samt § 41, der beskriver hvornår to husdyrbrug er forureningsmæssigt forbundne.

Nedenfor fremgår Landbrug & Fødevarers generelle og konkrete bemærkninger til bekendtgørelsesændringen.

Generelle bemærkninger

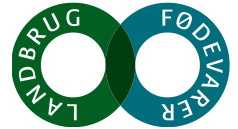
Generelt er de nye bestemmelser i bekendtgørelsen ikke meget uddybet, hvilket betyder, at vejledningen til bekendtgørelsen bliver helt essentiel for praksis på området. Landbrug & Fødevarer har særligt noteret sig, at det er upræcist, hvordan kommunerne skal vurdere, hvornår der er teknisk eller driftsmæssig sammenhæng. Ej heller er det uddybet, hvornår der er grundlag for at give en dispensation og termerne "husdyrbruget rammes atypisk hårdt" og "væsentlig miljøforbedrende foranstaltning" bør blive grundigere uddybet. Landbrug og Fødevarer er bekymrede over, at flere sager potentielt kan ende i Miljø- og Fødevarerklagenævnet, hvis reglerne for dispensation ikke uddybes tilstrækkeligt. Der opfordres derfor til, at vejledningen, som ikke er sendt med i denne høring, bliver grundigt uddybet og er klar til reglernes ikrafttrædelse den 1. april. I denne sammenhæng vil Landbrug & Fødevarer opfordre til dialog om vejledningen, hvilket også skal ses i lyset af, at husdyrbrug der allerede er i proces med en godkendelse nu skal til at inddrage de nye regler, hvilket alt andet lige vil forlænge sagsbehandlingstiden.

Generelt ser Landbrug & Fødevarer gerne, at vejledninger sendes i høring samtidig med bekendtgørelser sådan som det er praksis, at vejledning om miljøgodkendelse af virksomheder sendes i høring.

Landbrug & Fødevarer vil også pointere, at vi gerne havde set nye bestemmelser i bekendtgørelsen vedrørende den i husdyrbrugloven præciserede § 34a om fastsættelse af regler om klima- og miljøteknologi. Vi opfordrer til, at der indledes en dialog med erhvervet om, hvordan det bedre kan understøttes, at der kommer flere teknologier på teknologilisten. Vi ser frem til den videre handling i forhold til opfølgning på dette område.

Landbrug & Fødevarer repræsenterer landbruget og fødevarerhvervet i Danmark. Organisationen er resultatet af en fusion mellem *Landbrugsrådet*, *Danske Slagterier*, *Dansk Svineproduktion*, *Dansk Landbrug* med *Dansk Landbrugs Medier* og *Dansk Landbrugsrådgivning*, samt væsentlige dele af *Mejeriforeningens* aktiviteter.

Landbrug & Fødevarer repræsenterer Danmarks største kompetenceklynge med 150.000 beskæftigede og en samlet eksport på mere end 100 mia. kr. årligt.

Specifikke kommentarer til bekendtgørelsesudkastet

§ 10, stk. 1 *"Husdyrbruget rammes atypisk hårdt"*

Landbrug & Fødevarer mener, at § 10 stk. 1 er meget ukonkret og savner en uddybende beskrivelse af, hvad der ligger i bestemmelsen. Når bekendtgørelsen ikke er mere konkret, er det kritisabelt, at vejledningen ikke er sendt med i høring. Der bør laves en ikke udtømmende liste over, hvornår et husdyrbrug rammes atypisk hårdt. Det bør også uddybes, hvad der ligger i "atypisk hårdt", altså om det er et økonomisk element eller andre elementer, der her tænkes på.

§ 10, stk. 1 *"Væsentlige miljøforbedrende foranstaltninger"*

Et husdyrbrug vil også kunne opnå en dispensation til samlet godkendelse, hvis der er tale om væsentlige miljøforbedrende foranstaltninger. Af høringsbrevet fremgår det, at der er tale om situationer, hvor en udvidelse af et husdyrbrug indebærer en reduktion af f.eks. husdyrbrugets ammoniak- eller lugtemission som følge af opsætning af ny miljøteknologi på det ansøgende husdyrbrug.

Landbrug og Fødevarer ønsker, at det bliver nærmere konkretiseret, hvad der menes med en væsentlig miljøforbedring. Herudover ønskes der svar på, om denne situation reelt vil opstå, hvis der ikke samtidig er tale om en udvidelse eller væsentlig ændring af den eksisterende husdyrproduktion.

§ 10, stk. 2 *"Kommunalbestyrelsen kan fastsætte vilkår som betingelse for dispensation efter stk. 1"*

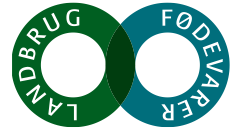
Det fremgår af høringsbrevet s. 5, at kommunen vil kunne "fastsætte krav om, at husdyrbruget skal anvende en bestemt teknologi eller teknik som betyder, at husdyrbruget reducerer geneniveauerne for lugt til et niveau, som er lavere end det niveau, som husdyrbruget skal opfylde, hvis husdyrbruget ikke skal have en samlet godkendelse, uden at lugtgeniveauet reduceres til det niveau som kræves, hvis husdyrbrugene skal have en samlet godkendelse."

Landbrug og Fødevarer ønsker ikke, at kommunalbestyrelsen skal kunne sætte vilkår om brug af en bestemt teknologi for et husdyrbrug, da dette vil fravige det princip der betyder, at husdyrbruget har metodefrihed til at overholde en given genegrænse. Det fremgår således af Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse, 21/07227 "Det er i praksis hovedreglen, at ansøger selv vælger eller foreslår de nødvendige og bedst egnede virkemidler for så vidt angår husdyrbrugets drift og indretning, og at vilkår formuleres, så de ikke påfører virksomheden unødvendige bindinger i forhold til valg af tekniske eller indretningsmæssige løsninger".

Afsnittet henviser til Miljøstyrelsens vejledning til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (kap. 14). Derudover henviser afgørelsen også til Miljøstyrelsens miljøgodkendelsesvejledning, hvor det fremgår, at vilkår skal formuleres, så de ikke påfører virksomheder unødvendige bindinger ift. valg af tekniske eller indretningsmæssige løsninger. Der er således metodefrihed for en virksomhed, når emissionsgrænseværdierne overholdes.

§ 41 stk. 2 – *fast og frit placerede husdyrgødningsopbevaringsanlæg*

Formuleringen i §41 stk. 2 giver med sin nuværende formulering anledning til forvirring. Af høringsbrevet fremgår det, at "Frit placerede gylleopbevaringsanlæg og ensilageopbevaringsanlæg indgår ikke i beregningen". Det bør fremgå tydeligere, at dette er en

undtagelse til udgangspunktet i husdyrbrugloven, da fritliggende opbevaringsanlæg også er fast placeret (de er bare ikke i tilknytning til eksisterende bebyggelsesareal).

Landbrug & Fødevarer foreslår følgende omformulering af bestemmelsen:

I beregningen af afstanden efter stk. 1 indgår husdyranlæg, husdyrgødningsopbevaringsanlæg og ensilageopbevaringsanlæg, der er placeret i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer. Fritliggende husdyrgødningsopbevaringsanlæg og fritliggende ensilageopbevaringsanlæg indgår ikke i beregningen.

I forhold til § 41 stk. 2 er der yderligere i høringsbrevet nogle formuleringer, som Landbrug & Fødevarer vil knytte en kommentar til.

I høringsbrevet s. 5 fremgår det, at *"Hvis der i et konkret tilfælde beregnes en geneafstand på 400 meter fra det ansøgende husdyrbrug til det punkt, hvor der er en lugtemission på 15 OUE pr. m³, vil det ansøgende husdyrbrug og nabohusdyrbruget være forureningsmæssigt forbundne."*

Landbrug & Fødevarer undrer sig over, at den resterende del af sætningen i bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser § 1, nr. 1, s. 11 og 12 behandlet d. 7. december 2023 ikke er taget med. Den resterende del siger: *[...vil det ansøgende husdyrbrug og nabohusdyrbruget være forureningsmæssigt forbundne, hvis de er placeret i en afstand på op til 200 meter fra hinanden. Herved vil der kun i ganske særlige tilfælde foreligge forureningsmæssig forbindelse, hvis afstanden imellem de to husdyrbrug overstiger 300 meter, hvilket dog vil bero på de konkrete omstændigheder"*. Dette er yderst relevant og burde være nævnt her.

I forhold til hvornår et anlæg eller lignende opføres i tilknytning til de hidtidige bebyggelsesarealer har Landbrug & Fødevarer følgende bemærkninger til høringsbrevet s. 6. *"Det bemærkes, at praksis vedrørende vurderingen af, om et anlæg eller lign. opføres i tilknytning til de hidtidige bebyggelsesarealer peger i retning af, at der i situationer, hvor der er mindre end 20 meter mellem den eksisterende og den nye bebyggelse, i altovervejende grad vil være tale om bebyggelse i tilknytning til de hidtidige bebyggelsesarealer."*

Til dette bemærkes det, at 20-meter-reglen er en tommelfingerregel defineret ud fra praksis. Denne tommelfingerregel er et element i den samlede vurdering ift. tilknytningskravet. Men selve vurderingen vil altid skulle baseres på en konkret vurdering ud fra, om ejendommens bebyggelsesareal opfattes som en helhed. Når kommunen skal vurdere, om det er i tilknytning til, så er det afgørende, om bebyggelsen naturligt opleves som havende tilknytning til de hidtidige bebyggelsesarealer.

Landbrug & Fødevarer står naturligvis til rådighed for yderligere drøftelse af ovenstående.

Med venlig hilsen

Julie Rose Bang

Miljøpolitisk Konsulent
Miljø & Bæredygtighed
M +45 23 45 07 11
E jrba@lf.dk

15. marts 2024

Miljøministeriet
Bæredygtigt Miljø og Produktion
J.nr. 2023-11400
Att.: Anne Kathrine Hermansen,
akahe@mim.dk
mim@mim.dk

Hørings svar vedr. bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen) j.nr. 2023-11400

På baggrund af det høringssudkast til ændring af *bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)*, der blev publiceret den. 23. februar 2024, fremsendes hermed Agri Nord's høringssvar vedr. forslaget j.nr. 2023-11400.

I § 41, stk. 1, bør det præciseres at den forureningsmæssigt forbundne afstand skal måles ud fra det husdyrbrug som søger fornyet tilladelse eller godkendelse.

Der er tale om en nødvendig præcisering af paragraf 41 stk. 1, da den kan tolkes forskelligt med hensyn til udgangspunkt for beregningen.

§ 41, stk. 2, bør udvides med en undtagelse for fritliggende fastplacerede læskure.

Foruden ovenstående bør definition af hvad et fastplaceret husdyranlæg er uddybes. Af LBK nr. 520 af 01.05.2019 §3 stk. 2 fremgår hvad et husdyranlæg er defineret som. Alligevel opstår der tvivl om definitionens rækkevidde, når eks. en ridehal også skal omfattes af definitionen.

§ 41 bør udvides med en undtagelsesbestemmelse af husdyrbrug uden BAT-krav, dvs. til husdyrbrug med en maksimal ammoniakemission på 750 kg NH₃-N pr. år.

Undtagelsen bør indsættes, da det ikke er proportionalt for den type husdyrbrug at skulle udarbejde en samlet godkendelse. Derudover vil det ofte være små ekstensive husdyrbrug, som har en indbyrdes afstand på under 100 meter, men produktionsomfanget vil ligeledes ikke give en væsentlig emission af hverken lugt eller ammoniak.

§ 41 bør udvides med en bestemmelse om hvornår krav til en samlet godkendelse eller tilladelse af husdyrbrug ophører.

Såfremt præmissen for en samlet tilladelse eller godkendelse efter § 41 ophører, for eksempel ved frasalg af en af de to ejendomme, hvorefter ejendommene hverken er teknisk eller driftsmæssigt forbundne, bør der være klare regler for, hvordan ejendommene igen kan udtræde af kravet om en samlet tilladelse eller godkendelse.

Høringssvar indgivet af Agri Nord, Hobrovej 437, 9200 Aalborg SV

Miljøministeriets Departement

Mail: mim@mim.dk med Cc. til akahe@mim.dk
j.nr. 2023-11400.

København, 14.03.2024

Dansk Agroindustri's høringssvar til 'Høring over udkast til ændring af bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)'. j.nr. 2023-11400

Dansk Agroindustri (DAI) takker for muligheden for at give høringssvar til 'Høring over udkast til ændring af bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)'.

Til den høring har Dansk Agroindustri følgende mere overordnede kommentarer. DAI noterer sig, at der i bekendtgørelsen ikke er indsat nogen nye bestemmelser angående teknologilisten. Det undrer os, at lovens del om anvendelse af miljøteknologi ikke er medtaget i ændringen til bekendtgørelsen.

DAI vil meget gerne gå i dialog med ministeriet om, hvornår ministeriet påtænker at begynde arbejdet med de ændringer, der vedrører teknologilisten.

DAI anbefalede i høringssvaret i 2023 at inddrage agroindustri-branchen i forhold til udformningen af teknologilisten:

Branchen har tidligere deltaget aktivt i arbejdet i NEC-ekspertudvalget under det daværende Miljø- og Fødevarerministerie og vil opfordre til, at Miljøministeriet genbesøger ekspertudvalgets anbefalinger på ammoniakområdet. Her var der blandt andet en anbefaling om, at der nedsættes et forum, der mødes årligt for blandt andet at drøfte 'Ordninger for miljøeffektive landbrugsteknologier og optagelseskriterier til Miljøstyrelsens Teknologiliste' (se NEC udvalgets anbefalinger, oktober 2020 – Pkt. 4.5 Et nyt forum for fremme af miljøteknologier til landbruget).

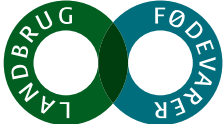
Branchen anbefaler konkret, at Ministeriet får indkaldt til møde i det 'Miljøteknologiforum', som blev anbefalet i NEC udvalgets rapport og at scopet for det miljøteknologiske forum udvides til også at inkludere klimateknologier.

Hvis der er spørgsmål eller problemstillinger, der ønskes uddybet, står vi naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Claus Hermansen
Direktør

Miljøministeriet

Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Sendt til: akahe@mim.dk

KL's høringssvar til høring over udkast til ændring af bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (jeres j. 2023 – 11400)

KL takker for muligheden for at kommentere på høring over udkast til ændring af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Bekendtgørelsesudkastet har sammenhæng lovforslag (L 88) til ændring af husdyrbrugloven (bemyndigelse til at fastsætte regler om teknologier til husdyrproduktion og samlet godkendelse eller tilladelse af husdyrbrug), hvor der bl.a. foreslås en ændring af § 16 c. KL har afgivet høringssvar til lovudkastet den 13. oktober 2023.

Det udkast til ændring af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, som nu er i høring har til formål at fastsætte nærmere regler til den foreslåede ændring af § 16 c i husdyrbrugloven. Herunder fastsættelse af regler for dispensation fra lovens krav om samlet godkendelse eller tilladelse og for beregning af forureningsmæssig forbindelse mellem to husdyrbrug.

Det har ikke været muligt for KL at foretage en politisk behandling af høringssvaret inden for høringsfristen. Derfor tages der forbehold for den efterfølgende politiske behandling af høringssvaret.

Generelle bemærkninger

Det er KL's opfattelse, at bekendtgørelsesudkastets formulering af mulighed for dispensation fra kravet om en samlet godkendelse eller tilladelse efter husdyrbrugloven efterlader et uhensigtsmæssigt stort fortolkningsrum hos kommunerne. Lovgivningen bliver mere kompliceret og mere uhåndterbar for kommunerne i stedet for at forsimple.

KL finder det positivt, at bekendtgørelsesudkastet indfører konkrete og kvantificerbare regler for, hvornår et husdyrbrug er forureningsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug. Det er dog KL's vurdering, at de foreslåede ændringer af bekendtgørelsen ikke i tilstrækkelig grad løser udfordringerne med forsøg på omgåelse af loven. KL opfordrer til, at reguleringen i højere grad fremmer formålet med loven, herunder vedrørende beskyttelse af omgivelserne.

Specifikke bemærkninger

Bekendtgørelsens § 10

Dato: 15. marts 2024

Sags ID: SAG-2024-01207
Dok. ID: 3434917

E-mail: GUNI@kl.dk
Direkte: 3370 3538

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 2

§ 10. Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde dispensere fra kravet om en samlet godkendelse eller tilladelse efter § 16 c, stk. 1, i husdyrbrugloven, hvis en samlet tilladelse vil ramme husdyrbruget atypisk hårdt, eller hvis den ansøgte udvidelse eller ændring indebærer væsentlige miljøforbedrende foranstaltninger.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte vilkår som betingelse for dispensation efter stk. 1.

Det er KL's opfattelse, at formuleringen af bekendtgørelsesudkastets § 10 bør strammes op. Begreber som 'atypisk hårdt' og 'væsentlige miljøforbedrende foranstaltninger' er vanskelige at definere og åbner op for fortolkningsmuligheder. Det samme gælder muligheden for at fastsætte vilkår som betingelse for dispensation. Det øger risikoen for klagesager samt uensartet og forøget administration i kommunerne.

KL opfordrer til, at bekendtgørelsens tekst præciseres og, at der hurtigt udsendes en udførlig vejledning om administration af dispensationsmuligheden i § 10.

Bekendtgørelsens § 41

Det er KL's vurdering, at § 41 ikke i tilstrækkelig grad vil dæmme op for forsøg på spekulation og omgåelse af reglerne. Det er også KL's vurdering, at den relativt snævre definition af forureningsmæssig forbundethed imellem to husdyrbrug vil medføre, at reglerne forholdsvis sjældent kommer i anvendelse. Det kan føre til sager, hvor naboer og andre aktører – ud fra en common sense betragtning - vil have svært ved at forstå, at der ikke er forureningsmæssig forbundethed mellem to husdyrbrug i lovens forstand. Dette hele kan afføde øget risiko for klagesager og forøget administration i kommunerne.

Formuleringen af § 41 efterlader tvivl om, hvordan begrebet om halv geneafstand til nabobeboelse skal tolkes. Er der tale om den halve geneafstand fra det ansøgte husdyrbrug, begge husdyrbrug eller eventuelt den længste geneafstand fra et af husdyrbrugene? Det bør sikres, at der ikke kan opstå tvivl om dette ved præcisering af bekendtgørelsen og/eller via vejledning om administration af § 41.

I er meget velkomne til at vende tilbage til KL, hvis I ønsker uddybning, konkretisering eller dialog på baggrund af dette høringssvar.

Med venlig hilsen

Gunilla Ørbech
Konsulent

Dato: 15. marts 2024

Sags ID: SAG-2024-01207
Dok. ID: 3434917

E-mail: GUNI@kl.dk
Direkte: 3370 3538

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 2